

XL LICEUM OGÓLNOKSZTAŁCĄCE
Z ODDZIAŁAMI DWUJĘZYCZNYMI
im. Stefana Żeromskiego
ul. Platynowa 1
00-808 Warszawa
tel. i fax.(0-22)620-99-68

**TEMATY NA WEWNĘTRZNA (USTNA) CZĘŚĆ EGZAMINU MATURALNEGO
Z JEZYKA POLSKIEGO**

(rok szkolny 2012/2013)

LITERATURA

- 1.Różne sposoby funkcjonowania tradycji homeryckiej w literaturze polskiej. Omów na wybranych przykładach.
- 2.Różne sposoby funkcjonowania tradycji horacjańskiej w literaturze polskiej. Omów na wybranych przykładach.
- 3.Twórczość Jana Kochanowskiego w tradycji literackiej późniejszych epok. Rozwiń temat na przykładzie wybranych utworów.
- 4.Trudny problem dziedzictwa sarmackiego w literaturze epok późniejszych. Omów na wybranych przykładach.
- 5.Różne sposoby wykorzystania kategorii czasu w wybranych utworach epickich lub/ i dramatycznych różnych epok. Rozważ na wybranych przykładach.
- 6.Na wybranych przykładach omów funkcje tradycji literackiej w literaturze dwudziestolecia międzywojennego.
- 7.Różne sposoby nawiązywania do literatury baroku w literaturze współczesnej. Przedstaw na wybranych przykładach.
- 8.Pamiętnikarz jako autor, narrator i bohater swego dzieła. Na wybranych przykładach przedstaw różne sposoby realizacji tych ról.
- 9.Różne sposoby kształtowania przestrzeni w utworze literackim. Omów na wybranych przykładach.
- 10.Różne sposoby zastosowania formy listu w utworach literackich. Przedstaw na wybranych przykładach.
- 11.Jednostka wobec zbiorowości w ujęciu twórców dwóch wybranych epok. Rozważ problem, odwołując się do wybranych tekstów.
- 12.Dialog twórców literatury z filozofami. Przedstaw problem na wybranych przykładach dzieł literatury dawnej lub/ i współczesnej.

13. Wpływ filozofii na literaturę. Omów na wybranych przykładach, odwołując się do twórczości wybranej epoki.

14. Utopie i antyutopie w literaturze - sposoby kreowania i ich funkcje. Omów na wybranych przykładach.

15. Jak biografia artysty wpływa na jego twórczość? Przeanalizuj na wybranych przykładach: np. Jana Kochanowskiego, Adama Mickiewicza, Juliusza Słowackiego, Aleksandra Wata, Włodzimierza Odojewskiego, Franza Kafki, Michaiła Bułhakowa.

16. Rola lektur w kształtowaniu charakterów postaci literackich. Przedstaw na wybranych przykładach.

17. Etos inteligenta i jego demaskacja. Przedstaw problem na wybranych przykładach.

18. Porównaj obrazy Gdańska i jego okolic ukazane w literaturze współczesnej (np. G. Grass, S. Chwin, P. Huelle).

19. Rozważ problem różnorodnych relacji między człowiekiem a Bogiem na przykładzie wybranych tekstów literackich.

20. Jakie funkcje pełni alter ego bohatera literackiego? Omów na wybranych przykładach.

21. Przeanalizuj różne sposoby funkcjonowania motywu balu w wybranych utworach literackich.

22. Na wybranych przykładach literatury polskiej XIX i XX wieku omów, jak funkcjonuje motyw wesela.

23. Różne ujęcia motywu samotności w literaturze polskiej i europejskiej XX wieku. Przedstaw na wybranych przykładach.

24. Motyw „raju utraconego” w literaturze polskiej i światowej. Rozwiń temat, odwołując się do znanych Ci dzieł.

25. Funkcje powrotów do ziemi utraconej. Omów na wybranych przykładach (np. Cz. Miłosz, T. Konwicki, A. Kuśniewicz, St. Vincenz, W. Odojewski).

26. Sposoby wykorzystania motywu arkadyjskiego w literaturze polskiej. Przedstaw na przykładach z różnych epok.

27. Literackie obrazy małych ojczyzn. Przedstaw zjawisko, omawiając wybrane przykłady.

28. Funkcje motywu tańca w literaturze. Przedstaw zjawisko, omawiając wybrane przykłady.

29. Literackie ujęcia motywu klęski człowieka. Rozważ problem, odwołując się do wybranych utworów.

30. Życie jako teatr. Omów różne funkcje tego motywu w wybranych utworach literackich.

31. Na wybranych przykładach objaśnij funkcję motywu labiryntu w kreowaniu świata przedstawionego utworu literackiego.

32. Różne sposoby przedstawiania miasta w literaturze europejskiej i polskiej XIX i XX wieku. Omów problem na wybranych przykładach.

33. Przedstaw nowe formy opisu świata w literaturze powojennej. Na wybranych przykładach omów ich funkcje.

34. Dekalog człowieka czasów zagrożenia. Omów na wybranych przykładach literackich.

35. Różne sposoby przedstawiania historii w utworach XIX i XX wieku. Omów na wybranych przykładach.

36. Sposoby kreacji świata przedstawionego w prozie science-fiction. Przedstaw na wybranych przykładach.

37. Obraz kobiety w literaturze tworzonej przez kobiety. Omów problem na wybranych przykładach (np. O. Tokarczuk, M. Tulli, M. Saramonowicz, M. Gretkowska, I. Filipiak).

38. Różne obrazy kobiety fatalnej w literaturze. Zaprezentuj zagadnienie, opierając się na wybranych przykładach.

39. Człowiek uwikłany w problemy egzystencjalne w literaturze po II wojnie światowej. Omów problem na wybranych przykładach.

40. Człowiek wobec rzeczywistości PRL-u. Przeanalizuj problem, odwołując się do poezji, prozy i dramatu.

41. Dialog ze światem w wypowiedziach polskich poetów współczesnych. Przeanalizuj, odwołując się do twórczości np. Cz. Miłosza, W. Szymborskiej, Z. Herberta.

42. Kobieta zbuntowana. Na wybranych przykładach literackich przedstaw jej wizerunek i oceń zasadność buntu.

43. Rola podróży w biografii bohatera literackiego. Przedstaw problem na wybranych przykładach.

44. Literackie rozstania bohaterów. Rozważ problem, opierając się na wybranych przykładach literatury polskiej i obcej.

45. Inspiracje szekspirowskie w dramatach romantycznych. Rozważ problem na wybranych przykładach.

46. Dialog z koncepcją miłości romantycznej w literaturze kolejnych epok. Rozważ problem na wybranych przykładach.

47. Różne oblicza miłości w literaturze polskiej i europejskiej. Omów na wybranych przykładach.

48. Różne sposoby ujęcia problemu władzy w literaturze. Omów problem na wybranych przykładach.

49. Kostium historyczny w literaturze. Przedstaw problem na wybranych przykładach.

50. Artysta jako bohater literacki. Porównaj różne kreacje, przywołując wybrane utwory.

51. Różne sposoby kreacji bohatera negatywnego w literaturze. Omów na wybranych przykładach.

52. Dziedzictwo romantyczne w literaturze późniejszych epok. Omów na wybranych przykładach.

53. Koncepcja tragizmu na przestrzeni wieków. Rozwiń temat, odwołując się do znanych Ci dzieł i tekstów kultury.

54. Wpływ systemów totalitarnych na człowieka. Rozwiń temat, odwołując się do znanych Ci dzieł.

55. Konfrontacje marzeń bohaterów literackich z rzeczywistością przedstawioną w utworze. Omów zagadnienie, odwołując się do wybranych przykładów.

56. Polskie obrzędy i obyczaje w utworach literackich. Omów zagadnienie na wybranych przykładach.

57. Małe formy poetyckie (epigramat, bajka, fraszka) w literaturze dawnej. Na wybranych przykładach omów ich strukturę i funkcje.

58. Duchy, zjawy i upiory w literaturze romantycznej. Omów funkcje tego motywu w wybranych przykładach.

59. Konflikty pokoleniowe – młodzi i starzy. Omów na wybranych przykładach literackich.

60. Omów problematykę młodości i dojrzewania w wybranych utworach literackich.

61. Obraz wojny w oczach dwóch narodów: polskiego i niemieckiego. Porównaj, odwołując się do tekstów literackich różnych narodów.

62. Motyw przyjaźni w literaturze różnych epok. Omów na wybranych przykładach.

63. Różne modele małżeństwa. Porównaj na podstawie wybranych przykładów literackich.

64. Na podstawie wybranych utworów z różnych epok omów wpływ pieniędzy na życie bohatera literackiego.

65. Różnorodne ujęcia motywu prorocstwa w literaturze. Zinterpretuj zagadnienie, odwołując się do wybranych przykładów.

66. Sylwetki uczniów i nauczycieli w literaturze. Przedstaw na wybranych przykładach.

67. Sposoby mityzacji świata dzieciństwa. Rozważ temat, przywołując wybrane przykłady literackie.

68. Portret gospodarza i sposób jego kreowania w wybranych tekstach literackich. Omów na wybranych przykładach.

69. Przejawy realizmu magicznego w literaturze XX wieku. Omów na wybranych przykładach.

70. Wiersze poetów Nowej Fali wobec tradycji literackiej. Omów na wybranych przykładach.

71. Różne funkcje motywu drzewa w literaturze. Omów temat, wykorzystując teksty z różnych epok.

72. Przedstaw dosłowne i metaforyczne funkcjonowanie motywu jesieni w wybranych utworach literackich.

73. Motyw milczenia w literaturze. Omów jego funkcjonowanie w wybranych utworach literackich.

74. Literackie obrazy bohaterów w sutannie i habicie. Przedstaw na wybranych przykładach.

75. Omów sposoby kreacji i funkcje portretu mieszczanina w literaturze polskiej i powszechnej, odwołując się do wybranych przykładów.

76. Stereotypy kobiecości w literaturze dwóch epok. Omów zagadnienie na wybranych przykładach.

77. Średniowieczni kochankowie jako inspiracja dla autorów dzieł epok późniejszych. Omów zagadnienie na wybranych przykładach z literatury.

78. Literackie obrazy bitew. Określ ich rolę w wybranych utworach.

79. Motyw sądu i jego funkcje. Omów na podstawie wybranych utworów.

80. Motywy mitologiczne i/lub ludowe w literaturze fantasy. Omów na podstawie wybranych utworów.

81. Różne wizje państwa w literaturze. Omów na podstawie wybranych tekstów.

82. Różne rodzaje przemian bohatera literackiego. Zaprezentuj na wybranych przykładach.

83. Scharakteryzuj model rodziny na podstawie tekstów biblijnych.

84. Romantyczna filozofia przyrody. Omów temat na wybranych przykładach.

85. Wpływ II wojny światowej na psychikę i moralność ludzką. Omów na wybranych przykładach tekstów literackich.

86. Obraz mieszkańców Afryki w literaturze. Przedstaw życie ludzi tego kontynentu, odwołując się do wybranych utworów.

87. Rola ironii w literaturze. Zanalizuj temat na podstawie wybranych utworów literackich.

88. Miłość nieodwzajemniona i jej znaczenie w literaturze. Przedstaw zjawisko, korzystając z wybranych przykładów literackich.

89. Przedstaw różne funkcje motywów fantastycznych w literaturze różnych epok.

90. Obraz Sarmaty i kultury sarmackiej. Omów zagadnienie, opierając się na wybranych tekstach literackich.

91. Romantyzm polski a romantyzm angielski. Na wybranych przykładach dokonaj porównania twórczości literackiej obu kręgów kulturowych.

92. Ton osobisty i obywatelski w literaturze romantyzmu i Młodej Polski. Omów temat, opierając się na wybranych przykładach.

93. Sielankowy i satyryczny obraz wsi. Porównaj różne sposoby wykorzystania motywu w literaturze.

94. Na podstawie wybranych tekstów literackich porównaj koncepcje poety i poezji okresu romantyzmu i II wojny światowej.

95. Źródła inspiracji literatury fantasy. Zaprezentuj na podstawie wybranych przykładów.

96. Różnorodne wizerunki polskiej szlachty w literaturze. Omów zagadnienie na podstawie wybranych utworów z różnych epok.

97. Różne sposoby kreacji bohatera powieści kryminalnej. Zaprezentuj zagadnienie na wybranych przykładach.

98. Indywidualność twórcza Wisławy Szymborskiej. Ukaż zagadnienie na wybranych przykładach.

99. Biblia jako źródło inspiracji literackich w poezji współczesnej. Omów temat na podstawie wybranych przykładów.

100. „Maski i gęby” w kreacji bohaterów literackich. Zaprezentuj funkcjonowanie motywów na wybranych przykładach.

101. Człowiek w obliczu najważniejszych decyzji życiowych. Omów zagadnienie na wybranych przykładach literackich.

102. Scharakteryzuj twórczość Agnieszki Osieckiej w odniesieniu do literatury współczesnej na podstawie wybranych utworów.

103. Motyw rozłąki z Ojczyzną na podstawie tekstów literackich różnych epok. Przedstaw zjawisko, korzystając z wybranych utworów literackich.

104. Kobieta wśród bohaterów literackich. Przedstaw rolę i wpływ kobiet na postawy i działania bohaterów szekspirowskich na wybranych przykładach.

105. Bunt i ofiara? Przedstaw swoje stanowisko na temat postaw bohaterów romantycznych i ich spadkobierców. Odwołaj się do wybranych utworów literackich.

106. Sposoby kreacji diabła w literaturze różnych epok. Przedstaw zjawisko, zwracając uwagę na różnicowanie postaci oraz funkcję takiego zabiegu literackiego.

107. Świat istot fantastycznych i ich funkcje w literaturze fantasy. Zaprezentuj zagadnienie na wybranych przykładach.

108. Motyw walki dobra i zła w literaturze. Przedstaw zagadnienie, korzystając z wybranych przykładów literatury fantasy.

109. Motyw miłości fatalnej w literaturze. Przedstaw zjawisko, skupiając uwagę na wybranych utworach Szekspira.

110. Różnorodność ludzkich emocji. Przedstaw istotę zagadnienia, korzystając z wybranych utworów Szekspira.

111. Motywy baśniowe w literaturze różnych epok. Zaprezentuj zagadnienie, korzystając z wybranych przykładów literackich.

112. Motywy kraju lat dziecińczych w literaturze różnych epok. Przedstaw zagadnienie, zwracając uwagę na uzasadnienie obecności takiego motywu.

113. Motyw choroby i kruchości ludzkiego życia w literaturze współczesnej. Omów na wybranych przykładach.

114. Funkcje motywu teorii spiskowych, intryg i zagadek religijnych w literaturze współczesnej. Zaprezentuj na wybranych przykładach

115. Motyw rodzeństwa w literaturze. Przedstaw różne wizerunki, odwołując się do wybranych utworów z różnych epok.

116. Rycerze i „czarne charaktery” – postawy bohaterów literackich, które silnie wpływają na odbiorców. Przedstaw zjawisko, zwracając uwagę na motywację działań.

117. Motyw poszukiwania tożsamości w powieściach H. Murakamiego. Zaprezentuj wybrane sylwetki bohaterów.

118. Rola antyutopii w literaturze XX wieku. Zaprezentuj na wybranych przykładach.

119. Obraz miłości w poezji XX i XXI wieku. Omów na wybranych przykładach.

KORESPONDENCJA SZTUK

1. Portrety matki w literaturze i sztuce. Omów funkcjonowanie motywu, odwołując się do wybranych przykładów.
2. Motyw winy i kary w wybranych tekstach kultury. Zaprezentuj różne sposoby jego ujęcia.
3. Motyw sekretu w literaturze. Omów zagadnienie, opierając się na wybranych tekstach literackich i filmowych.
4. Obraz człowieka końca XX wieku. Rozwiń temat, odwołując się do znanych Ci dzieł i tekstów kultury.
5. Wzory etyki rycerskiej w „Trylogii” Henryka Sienkiewicza. Omów zagadnienie, opierając się na wybranych tekstach literackich i filmowych.
6. Literatura i film – rywale czy sprzymierzeńcy? Przedstaw zagadnienie, wykorzystując przykłady literackie i ich filmowe adaptacje.
7. Idole i bohaterowie współczesnego odbiorcy. Przedstaw zagadnienie na wybranych przykładach tekstów kultury.
8. Na wybranych przykładach z różnych epok objaśnij funkcję konwencji onirycznej w kreowaniu świata przedstawionego.
9. Różne obrazy Warszawy i jej mieszkańców. Zaprezentuj na podstawie wybranych tekstów kultury.
10. Walcząca Warszawa – obraz tragicznych dziejów miasta. Zaprezentuj na podstawie wybranych tekstów kultury.
11. Różne ujęcia romansu w literaturze i filmie. Zinterpretuj zjawisko, odwołując się do wybranych przykładów.
12. Artystyczne interpretacje historii w literaturze i malarstwie. Dokonaj analizy porównawczej wybranych dzieł.
13. Różne źródła kultury masowej. Omów na wybranych przykładach.
14. Sposoby przedstawiania przyrody egzotycznej w literaturze i sztuce. Omów na wybranych przykładach.
15. Motyw dworu szlacheckiego w literaturze i innych dziedzinach sztuki. Rozważ, w jaki sposób funkcjonuje w świadomości Polaków.
16. Przedstaw stosunek człowieka do cierpienia, odwołaj się do literatury i sztuki.
17. Symbol i sposoby jego funkcjonowania w literaturze i sztuce. Omów na przykładzie wybranej epoki.

18. Impresjonistyczne krajobrazy malowane pędzlem i piórem. Na przykładzie wybranych dzieł epoki modernizmu, porównaj malarskie i literackie środki kreacji pejzażu.

19. Pejzaż górski w literaturze i sztuce. Przedstaw różne sposoby jego prezentacji.

20. Portret Sarmaty w literaturze i sztuce od XVII wieku po wiek XX. Rozwiń temat, odwołując się do znanych Ci dzieł.

21. Motyw powstań narodowych w literaturze i sztuce polskiej. Omów na wybranych przykładach.

22. Dziecko jako bohater literatury i sztuki. Przedstaw różne kreacje na wybranych przykładach.

23. Obraz miasta w literaturze i sztukach plastycznych. Przedstaw różne ujęcia, przywołując wybrane przykłady.

24. Poetyka utworów socrealistycznych. Omów zagadnienie, posługując się wybranymi przykładami z literatury i filmu.

25. Literacki i filmowy obraz ojca. Przedstaw różne kreacje ojców na wybranych przykładach.

26. Na wybranych przykładach przedstaw różnorodne sposoby kreowania artysty w literaturze i sztuce.

27. Kicz jako środek artystycznego wyrazu w sztuce współczesnej. Omów na wybranych przykładach.

28. Groteska jako środek artystycznego wyrazu w literaturze i sztuce. Omów na przykładzie wybranej epoki.

29. Jak współczesność interpretuje dramaty Szekspira? Dokonaj analizy, odwołując się do przedstawień teatralnych i dzieł filmowych.

30. Różne ujęcia motywów katastroficznych w literaturze i sztuce XIX i XX wieku. Omów na wybranych przykładach.

31. Inspiracje biblijne we współczesnej literaturze i sztuce. Omów na wybranych przykładach.

32. Inspiracje średniowieczne we współczesnej literaturze i sztuce. Omów na wybranych przykładach.

33. Różne wizje świata prowincji w literaturze i sztuce. Omów na wybranych przykładach. (np. B. Schulz, M. Chagall, J. Strykowski).

34. Dialog z tradycją romantyczną we współczesnej sztuce. Odwołaj się do dzieł literackich, teatralnych i filmowych.

35. Rola twórcy filmowego we współczesnych adaptacjach literatury klasycznej. Omów na wybranych przykładach.

36. Motyw współczesnego domu w literaturze, filmie, serialach telewizyjnych. Omów na wybranych przykładach.

37. Odbicie ideologii socrealizmu w dziełach literackich, malarskich i filmowych. Omów na wybranych przykładach.

38. Współczesne teatralne innowacje inscenizacyjne klasycznych tekstów literackich. Omów na wybranych przykładach (np. G. Jarzyny, A. Warlikowskiego, P. Cieplaka).

39. Przedstaw różne ujęcia motywu wędrowki w wybranych dziełach literackich i filmach drogi.

40. Miłość w kulturze wysokiej i masowej. Przedstaw różnorodne ujęcia tego motywu, odwołując się do literatury i sztuki.

41. Współczesne wersje motywu Madonny w literaturze i sztuce. Omów na wybranych przykładach.

42. Różne ujęcia motywu Sądu Ostatecznego w literaturze i sztuce. Odwołaj się do wybranych przykładów.

43. Różnorodne ujęcia motywu pożegnania w literaturze i sztuce. Przedstaw na wybranych przykładach.

44. Język filmu i język literatury. Porównaj dzieło literackie i jego filmową adaptację.

45. Motyw brzydoty w poezji i sztuce manieryzmu. Dokonaj analizy interpretacyjnej wybranych przykładów.

46. Pejzaż romantyczny w literaturze i malarstwie. Omów jego funkcje, odwołując się do wybranych przykładów.

47. Powaga i śmiech w literaturze i sztuce średniowiecznej. Omów zagadnienie, odwołując się do wybranych przykładów.

48. Codziennosc i odświętnosc szlachecka w polskiej literaturze i sztuce XVI i XVII wieku. Rozwiń temat na wybranych przykładach.

49. Różne sposoby ujęcia motywu vanitas w poezji i malarstwie XVI i XVII wieku. Przedstaw na wybranych przykładach.

50. Romantyczna melancholia w literackim i malarskim ujęciu twórców XIX wieku. Rozwiń temat, analizując wybrane przykłady.

51. Różne ujęcia tematu powstania styczniowego w literaturze i malarstwie XIX i XX wieku (np. Orzeszkowa, Żeromski, Grottger, Gierymski, Konwicki). Rozwiń temat, analizując wybrane przykłady.

52. Motywy muzyczne i ich funkcje w literaturze. Omów na wybranych przykładach.

53. Inspiracje malarskie we współczesnej poezji. Rozwiń temat na wybranych przykładach.

54. Jaki portret polskiego inteligenta wyłania się z literatury i filmu XX wieku? Odpowiedz, analizując kreacje bohaterów wybranych dzieł.

55. Telewizyjne i filmowe interpretacje „Dziadów” Adama Mickiewicza. Zanalizuj „Lawę. Opowieść o Dziadach” Tadeusza Konwickiego i wybrane spektakle teatru telewizji.

56. Obraz szaleństwa w literaturze i sztuce. Przeanalizuj na wybranych przykładach.

57. Performance, happening i inne formy parateatralne. Przeanalizuj zjawisko, odwołując się do konkretnych przykładów.

58. Porównaj cechy pejzażu sentymentalnego i romantycznego. W odpowiedzi posłuż się przykładami dzieł z różnych dziedzin sztuki.

59. Jaką funkcję pełni mit arturiański w kulturze europejskiej? Omów przykłady wybrane z tekstów kultury.

60. Różne sposoby deformacji rzeczywistości w literaturze i malarstwie XX wieku. Przedstaw i omów, posługując się wybranymi przykładami.

61. Literackie interpretacje dzieł malarskich. Zaprezentuj temat na wybranych przykładach.

62. Kanony kobiecego piękna w różnych epokach. Porównaj na wybranych przykładach.

63. Reklama jako dzieło sztuki. Omów na wybranych przykładach.

64. Obraz holokaustu w literaturze i filmie. Przedstaw na wybranych przykładach.

65. Różne funkcje sztuki awangardowej. Przedstaw na wybranych przykładach.

66. Polska i Polacy w krzywym zwierciadle. Omów na wybranych przykładach.

67. Portret karierowicza w literaturze i sztuce. Przedstaw na wybranych przykładach.

68. Przeanalizuj wpływ przestrzeni na życie bohaterów literatury i filmu (np. dwór, kamienica, szpital, szkoła, itp.).

69. Różne wizerunki śmierci. Zaprezentuj na podstawie wybranych tekstów kultury.

70. Ucztowanie i biesiadowanie w literaturze i kulturze różnych epok. Zaprezentuj na wybranych przykładach.

71. Motyw Żyda polskiego w literaturze i sztuce. Omów na wybranych przykładach.

72. Pojedynek jako motyw filmowy i literacki. Omów na wybranych przykładach.
73. Obraz emigracji i emigranta w literaturze i sztuce. Omów na wybranych przykładach.
74. Motyw anioła w literaturze i sztuce. Omów na wybranych przykładach.
75. Różne ujęcia faktów historycznych w literaturze i sztuce. Omów na wybranych przykładach.
76. Motyw wojny w literaturze i sztuce. Omów na wybranych przykładach.
77. Funkcje motywu snu i wizji w różnych tekstach kultury. Omów na wybranych przykładach.
78. Funkcje motywu słońca w literaturze i sztuce. Przedstaw na wybranych przykładach.
79. Funkcje motywu tańca w różnych tekstach kultury. Omów na wybranych przykładach.
80. Motyw tańca śmierci w literaturze, filmie i malarstwie. Omów na wybranych przykładach.
81. Różne portrety artystów (muzyków, malarzy) w tekstach kultury. Omów na wybranych przykładach.
82. Sposób kreacji świata przedstawionego (typy bohaterów, konstrukcja czasu i przestrzeni) w literaturze i filmie fantasy. Omów na wybranych przykładach.
83. Wizerunek żołnierza w literaturze i malarstwie. Porównaj sposoby jego prezentowania.
84. Sposoby kreacji postaci błazna w literaturze i sztuce. Omów na wybranych przykładach.
85. Inspiracje freudowskie w wybranych tekstach kultury XX i XXI wieku. Omów na wybranych przykładach.
86. Strój jako element znaczący w różnych tekstach kultury. Omów zagadnienie, odwołując się do wybranych przykładów.
87. Sposoby przedstawiania pór roku w tekstach kultury. Porównaj ich funkcje.
88. Topos żniw w literaturze i sztuce wybranych epok. Odwołaj się do wybranych przykładów.
89. Ogród jako przestrzeń życia człowieka. Rozważ, odwołując się do wybranych tekstów literackich i dzieł malarskich.
90. Symbol i metafora w kulturze masowej. Omów sposoby funkcjonowania tych środków wyrazu w wybranych tekstach kultury masowej.

91.Brzydota jako kategoria estetyczna. Omów jej funkcje w literaturze i sztuce plastycznej epok minionych i współczesności na przykładach wybranych tekstów kultury.

92.Rola przyjaźni w czasie wojny i okupacji. Omów na podstawie wybranych tekstów literackich i filmów.

93.Dawne i współczesne wzorce rodziny. Przedstaw problem na podstawie wybranych tekstów literackich i filmów.

94.Wizja świata w sztuce współczesnej (np. Zdzisław Beksiński, Wojciech Siudmak lub inni). Dokonaj analizy środków artystycznego wyrazu.

95.Intertekstualny charakter twórczości J. R. R. Tolkiena. Zaprezentuj na wybranych przykładach.

96.Scharakteryzuj motyw artysty przekłętego na podstawie wybranych przykładów tekstów kultury.

97.Różne przejawy klasycyzmu w sztuce. Omów, analizując wybrane przykłady.

98.Od tradycjonalizmu do innowacyjności – różnorodność inscenizacji dramatu współczesnego w teatrze. Omów na wybranych przykładach.

99.Przeanalizuj sposoby kreacji portretów idealistów i marzycieli w literaturze i sztuce.

100.Polacy o Skandynawach, Skandynawowie o Polakach. Zaprezentuj zagadnienie na podstawie wybranych tekstów kultury.

101.Ukaż zależności między literaturą a operą, opierając się na wybranych przykładach.

102.Obraz świata w tekstach najwybitniejszych twórców kabaretowych. Omów na wybranych przykładach (np. „Kabaretu Starszych Panów”, W. Młynarskiego, A. Osieckiej).

103.Walka konspiracyjna i/lub spiskowa w literaturze i sztuce różnych epok. Zaprezentuj na wybranych przykładach.

104.Inspiracje mitologią słowiańską w literaturze i sztuce różnych epok. Omów na wybranych przykładach.

105.Estetyka makabry i jej funkcja w literaturze i filmie. Przeanalizuj na wybranych przykładach.

106.Kultura żydowska w literaturze i filmie. Przedstaw jej koloryt, omawiając istotę zjawiska na wybranych przykładach.

107.Radosna filozofia wiary św. Franciszka z Asyżu w literaturze i filmie. Omów zagadnienie na wybranych przykładach tekstów kultury.

108.Różne typy bohaterów w sztuce nowych mediów. Przedstaw zagadnienie na wybranych przykładach.

109. Porównaj sposoby kreowania świata przedstawionego w literaturze, filmie i grach video, odwołując się do wybranych przykładów.

110. Motywy bajkowe i baśniowe w tekstach kultury. Przedstaw zjawisko, odwołując się do wybranych przykładów.

111. Motyw folkloru w literaturze i filmie. Omów zjawisko na wybranych przykładach tekstów kultury.

112. Porównaj literacką i malarską wizję wsi zaprezentowaną w „Chłopach” Reymonta i obrazach Chełmońskiego.

113. Walcząca Warszawa – obraz tragicznych losów dzieci. Zaprezentuj na podstawie wybranych tekstów kultury.

114. Postawy ludzi morza wobec żywiołu. Przedstaw zagadnienie, opierając się na wybranych przykładach.

115. Piękno i brzydota w kulturze renesansu i baroku. Omów zjawisko na wybranych przykładach tekstów kultury.

116. Przedstaw sposoby kreacji wizerunku bogini – Matki w mitologiach i sztuce różnych ludów.

117. Motyw siostry w literaturze różnych epok. Omów na wybranych przykładach.

118. Różne sposoby ujęcia problematyki etycznej w tekstach kultury XX wieku. Zaprezentuj na wybranych przykładach.

119. Artysta w relacji ze społeczeństwem. Zaprezentuj zagadnienie, odwołując się do wybranych przykładów.

120. Poetyka horroru i literatury grozy. Zaprezentuj, odwołując się do wybranych przykładów.

121. Literackie źródła inspiracji w popkulturze. Przedstaw zagadnienie, odwołując się do wybranych przykładów.

122. Różne sposoby kreacji postaci lekarza. Zaprezentuj motyw na podstawie wybranych tekstów literackich i filmowych.

123. Różne ujęcia motywu rzeki. Przedstaw problem, opierając się na wybranych tekstach kultury.

124. Obraz samotności w literaturze i sztuce. Zaprezentuj na wybranych przykładach.

125. „Pan Tadeusz” w opinii współczesnych i w ocenach następnych pokoleń. Przedstaw na podstawie wybranych tekstów kultury i ocen krytyków literackich.

126. Romantyczne widzenie natury. Przedstaw problem, opierając się na wybranych dziełach literackich i malarskich.

127. Antyutopie XX wieku. Zaprezentuj sposób kreacji świata przedstawionego i bohaterów na podstawie wybranych tekstów kultury.

128. Musicalowe adaptacje dzieł literackich. Zaprezentuj na podstawie wybranych tekstów.

129. Motyw bajki w literaturze, malarstwie i filmie. Zaprezentuj na wybranych przykładach.

130. Różne sposoby rozumienia szczęścia. Zaprezentuj na podstawie wybranych tekstów kultury.

131. Motyw czarów w literaturze i sztuce. Zaprezentuj na wybranych tekstach kultury.

132. Dylematy etyczne w twórczości Krzysztofa Kieślowskiego. Zaprezentuj na podstawie wybranych dzieł.

133. Problemy nastolatków w literaturze i sztuce. Zaprezentuj różne sposoby ujęcia tematu na wybranych tekstach kultury.

134. Cierpienie dziecka jako temat dzieł literackich i filmowych. Zaprezentuj na wybranych przykładach.

135. Różne sposoby realizacji motywu szpiega w literaturze i sztuce. Zaprezentuj na wybranych przykładach tekstów kultury.

136. Rozbitek, ciekawy świata podróżnik, poszukiwacz przygód. Przedstaw kreacje bohaterów, opierając się na wybranych przykładach literackich i filmowych.

137. Orient jako inspiracja dla pisarzy. Omów problem, opierając się na wybranych tekstach literackich i malarskich.

138. „Niepogodzeni ze światem”. Przedstaw wybrane sylwetki bohaterów zbuntowanych i wyobcowanych na podstawie wybranych tekstów literackich i filmowych.

139. Motyw kobiety - żołnierza w literaturze i filmie. Omów zagadnienie na wybranych przykładach.

140. Różne sposoby funkcjonowania motywu zwierząt w literaturze i filmie. Omów zagadnienie, opierając się na wybranych przykładach.

141. Kulinaria w kulturze różnych epok. Omów funkcje tego motywu na wybranych przykładach.

142. Erudyta jako bohater tekstu kultury. Przedstaw motyw w wybranych utworach literackich i filmie.

143. Mefisto, Belzebub, Lucyfer – różne imiona i oblicza diabła obecne w tekstach kultury. Przedstaw zjawisko na wybranych przykładach.

144. Wierzenia i zwyczaje ludowe w tekstach kultury. Przedstaw znaczenie i funkcje wybranych przykładów.

145. Miłość tragiczna i sposoby jej przedstawiania w tekstach kultury. Zaprezentuj temat na podstawie wybranych przykładów.

146. Różne formy rozmowy z Bogiem. Przedstaw zagadnienie, korzystając z wybranych tekstów kultury.

147. Obraz kobiety w sztuce islamskiej. Zaprezentuj na wybranych przykładach.

148. Stosunek do świata w polskiej muzyce rockowej. Zaprezentuj na wybranych przykładach.

149. Obraz kultury ludności zamieszkującej Amerykę Południową widzianej oczami Europejczyków. Zaprezentuj na wybranych przykładach

150. Zmagania człowieka z żywiołem wody. Zaprezentuj na wybranych przykładach tekstów kultury z różnych epok.

151. Tradycje żeglarskie w literaturze, sztuce i filmie. Zaprezentuj na wybranych przykładach.

152. Romantyczne dążenie do integracji różnych dziedzin sztuki. Zaprezentuj na wybranych przykładach.

153. Funkcje motywu zdrady i zdrajcy w literaturze i sztuce. Zaprezentuj na wybranych przykładach.

154. Rosja i jej mieszkańcy w literaturze i sztuce XIX i XX wieku. Zaprezentuj temat na podstawie wybranych przykładów.

155. Inspiracje malarskie w twórczości Jacka Kaczmarskiego. Omów na wybranych przykładach.

156. Obraz Egiptu i jego mieszkańców w literaturze i innych tekstach kultury. Omów na wybranych przykładach.

157. Różne sposoby kreacji bohatera powieści i filmu (serialu) kryminalnego (sensacyjnego). Zaprezentuj temat na wybranych przykładach.

158. Obraz I wojny światowej w literaturze i sztuce. Zaprezentuj temat na wybranych przykładach.

NAUKA O JEZYKU

1. Językowe środki kształtowania wypowiedzi w literaturze współczesnej. Omów zagadnienie na wybranych przykładach.

2. Tak mówią bohaterowie literaccy. Omów język wybranych postaci ze szczególnym uwzględnieniem cech ujawniających ich przynależność środowiskową i charakter.

3. Komizm słowny i sposoby jego realizacji. Omów zagadnienie, odwołując się do wybranych utworów różnych autorów i epok.

4. Przedstaw różne typy stylizacji językowej, odwołując się do dzieł literatury współczesnej.

5. Poetyka i język reklamy. Omów na wybranych przykładach.

6. Przedstaw twórcze wykorzystanie języka mówionego w literaturze współczesnej. Odwołaj się do wybranych przykładów.

7. Funkcje stylizacji modlitewnych w literaturze różnych epok. Omów na wybranych przykładach.

8. Etykieta językowa różnych czasów i środowisk. Zanalizuj wybrane przykłady.

9. Język prasy. Omów różne odmiany stylu publicystycznego (na konkretnych przykładach).

10. Zapożyczenia językowe. Omów problem i oceń zasadność najnowszych zapożyczeń w języku polskim.

11. Dlaczego niektóre wyrazy stają się modne? Przeanalizuj przykłady ze współczesnej polszczyzny.

12. Dokonaj analizy wpływu wybranego języka obcego na współczesną polszczyznę.

13. Jak powstają wyrazy we współczesnej polszczyźnie? Zanalizuj wybrane przykłady.

14. Stosunek do języka jako wyraz postawy obywatelskiej. Omów na przykładzie literatury oświecenia.

15. Funkcje neologizmów w twórczości różnych autorów. Omów na wybranych przykładach.

16. Przyczyny oboczności w języku polskim. Zanalizuj zjawisko, odwołując się do wybranych przykładów.

17. Homonimia a synonimia. Przedstaw problem, odwołując się do wybranych przykładów.

18. Przedstaw sposoby manipulacji językiem, odwołując się do wybranych tekstów literatury pięknej i publicystyki.

19. Na czym polega perswazyjna funkcja tekstów reklamowych? Przedstaw zjawisko na wybranych przykładach.

20. Język prasy sportowej. Omów cechy stylu charakterystycznego dla tej odmiany publicystyki.

21. Eksperymenty językowe w poezji lingwistycznej. Omów zagadnienie, odwołując się do wybranych przykładów.

22. Omów charakter i funkcję tytułów prasowych.

23. Jaki obraz świata kreują teksty reklamowe? Zanalizuj zagadnienie, odwołując się do wybranych reklam radiowych i prasowych.

24. Porównaj innowacje językowe w polszczyźnie literackiej i potocznej w wybranych utworach XX wieku.

25. Jak język odzwierciedla charakter epoki? Omów na przykładach z wybranej epoki literackiej.

26. Przedstaw charakterystyczne cechy gwar środowiskowych (np. język biznesu, młodzieży, sportu).

27. Na wybranych przykładach porównaj język tekstów romantycznych i dwudziestolecia międzywojennego.

28. Na wybranych przykładach porównaj język poezji młodopolskiej i współczesnej.

29. Omów perswazyjną funkcję języka, analizując wybrane teksty propagandowe.

30. Omów źródła błędów językowych w polszczyźnie pisanej, wykorzystując odpowiednie przykłady.

31. Omów charakterystyczne cechy publikacji i pogadanek radiowo-telewizyjnych z zakresu poprawności i kultury języka.

32. Awans polszczyzny potocznej w literaturze. Rozwiń zagadnienie, odwołując się do wybranych przykładów.

33. Na wybranych przykładach omów funkcje stylizacji dialektyzującej w literaturze XIX i XX wieku.

34. Określ funkcje ironii w języku. Odwołaj się do wybranych tekstów kultury.

35. Funkcje wyrazów o zabarwieniu uczuciowym we współczesnych tekstach literackich. Omów na wybranych przykładach.

36. Na wybranych przykładach scharakteryzuj językowe środki wyrażania emocji w literaturze różnych epok.

37. Omów pochodzenie nazw miejscowych Mazowsza na wybranych przykładach.

38. Nazwy współczesnych zespołów muzycznych. Omów je pod względem etymologicznym, semantycznym i słowotwórczym.

39. Mowa ezopowa w literaturze. Omów jej funkcje na wybranych przykładach.

40. Język „politycznej poprawności”. Omów zjawisko, wykorzystując przykłady z prasy, radia, telewizji.

41. Językowe środki parodii literackiej. Zaprezentuj zjawisko na wybranych przykładach.

42.Sposoby kształtowania wypowiedzi w manifestach literackich. Omów zagadnienie na wybranych przykładach.

43.Język kazań. Dokonaj analizy wybranych przykładów.

44.Dowcipy językowe. Odwołując się do wybranych przykładów, przedstaw mechanizmy ich powstawania.

45.Epistolografia dwóch epok. Porównaj styl i język listów z różnych okresów. Omów przyczyny różnic w leksyce, frazeologii i składni.

46.Literackie inspiracje w języku reklamy. Omów zagadnienie na wybranych przykładach.

47.Gra frazeologizmami w reklamie. Zinterpretuj analizowane przykłady.

48.Omów genezę i etymologię najczęściej spotykanych nazwisk mieszkańców Warszawy.

49.Język e-maili, sms-ów, wypowiedzi internautów a zasady języka polskiego. Zanalizuj zjawisko i oceń wybrane przykłady.

50.Język sms-ów jako nowa forma komunikacji językowej. Przedstaw zjawisko, odwołując się do przykładów.

51.Wpływ mediów na współczesny język. Omów zagadnienie na wybranych przykładach.

52.Wpływy języków obcych na współczesną polszczyznę. Dokonaj analizy wpływów wybranego/wybranych języków na język polski i przedstaw na wybranych przykładach.

53.Język mediów i prasy młodzieżowej. Podejmij próbę przedstawienia w zakresie poprawności językowej. Posłuż się przykładami.

54.Omów zjawisko tabu i eufemizacji w języku polskim. Przedstaw na wybranych przykładach tekstów kultury.

OPRACOWAŁ ZESPÓŁ:

Dyrektor Egzaminator OKE mgr Anna Szczepańska-Filipp

Egzaminator OKE – mgr Aneta Kozłowska – Kozik

Egzaminator OKE – mgr Barbara Ropel

Egzaminator OKE – mgr Jolanta Szymanek

Egzaminator OKE – mgr Ewa Okulska